

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 15 listopada 2016 r.

Znak: WK-610/26/4/16

Pan
Dariusz Skrobol
Burmistrz
Pszczyzny

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach: od 27 lipca do 31 sierpnia 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Pszczyzna** za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 sierpnia 2016 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 16 września 2016 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania w 2013 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania p.n. „Świadczenie usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych powstających w nieruchomościach Gminy Pszczyzna, na których zamieszkują mieszkańcy” oraz prowadzenia Gminnego Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych stwierdzono, że dokonano opisu sposobu oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania, z naruszeniem art. 22 ust. 4 w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeniem o zamówieniu, zamawiający w opisie powyższego warunku udziału w postępowaniu wskazał, iż wykonawca musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu i zbierania odpadów, wydane przez właściwy organ zgodnie z ustawą o opadach. Zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 41 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21), a także poprzednio obowiązującym art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.), właściwym miejscowo organem do wydania zezwolenia na zbieranie odpadów był starosta właściwy ze względu na miejsce zbierania odpadów.*

15. 11. 2016

1

Wymaganie zezwoleń ograniczonych do danego terytorium na zbieranie odpadów na dzień składania ofert od podmiotu, który nie prowadzi działalności na danym terenie siedziby zamawiającego, a ma jedynie taki zamiar, że stawia w uprzywilejowanej sytuacji podmioty działające już na danym terenie, co stanowi zaprzeczenie zasady proporcjonalności, obowiązującej przy opisie sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Ponadto zauważyć należy, że czas konieczny do uzyskania zezwolenia, będącego decyzją administracyjną wynosi, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), łącznie 60 dni (2x30 dni), ponieważ do wniosku o wydanie zezwolenia należy załączyć uprzednio uzyskaną decyzję o warunkach środowiskowych. Czas ten nie został zapewniony w przedmiotowym postępowaniu, biorąc pod uwagę datę ogłoszenia o zamówieniu oraz termin składania ofert (37 dni).

Z kolei uzyskanie zezwolenia w trybie ww. ustawy o odpadach na zbieranie odpadów, obejmujące gminny PSZOK na terenie Gminy Pszczyna wymaga, zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, załączenia tytułu prawnego do nieruchomości. Aby uzyskać zezwolenie, wykonawca przed złożeniem oferty musi zatem poczynić znaczne nakłady organizacyjne i finansowe, aby uzyskać wymagany dokument, poczynić konkretne na tym terenie opracowania projektowe (np. koncepcyjne), aby w pierwszej kolejności uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, a następnie zezwolenie na zbieranie odpadów.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia zatwierdził p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny. Czynności związane z przygotowaniem niniejszego postępowania w zakresie opisu przedmiotu zamówienia oraz opisu warunku udziału w postępowaniu należały do Naczelnika Wydziału Gospodarki Komunalnej.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Pszczynie w zakresie przygotowywania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w szczególności w zakresie opisu spełnienia warunków udziału w postępowaniu, stosownie do art. 22 ust. 1a oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- Zaniechano, do dnia zakończenia kontroli, przeprowadzenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia czy zachodzą przesłanki do naliczenia kary pieniężnej wobec wykonawcy zadania p.n. „Świadczenie usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych powstających w nieruchomościach Gminy Pszczyna, na których zamieszkują mieszkańcy” na podstawie umowy nr ZP.272.1.00026.2012 z dnia 1 marca 2013 r. za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych do składowania do innej niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, mając na uwadze art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). W świetle przywołanej podstawy prawnej, przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który nie przekazuje

odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 2.000 zł za pierwszy ujawniony przypadek.

Wykonawca realizował zadanie na podstawie ww. umowy zawartej na okres 48 miesięcy od 1 lipca 2013 r., tj. od dnia obowiązywania umowy i składał miesięczne raporty dotyczące usługi w zakresie odbierania odpadów na terenie Gminy Pszczyna.

Na podstawie analizy kart przekazania odpadów za okres od lipca 2013 do stycznia 2015 r. stwierdzono przypadki przekazywania przez Wykonawcę niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod odpadu 30 03 01) do składowania również do innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, co w szczególności dotyczyło instalacji „Remondis” – Zakładu w Pszczynie przy ul. Cieszyńskiej 35. Zgodnie z uchwałą Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014, powyższa instalacja posiadała status instalacji zastępczej.

Mając na uwadze powyższe, wskutek zaniechania naliczenia kary pieniężnej za pierwszy stwierdzony przypadek przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, Gmina Pszczyna nie mogła formalnie podjąć działań zmierzających do złożenia wniosku o wykreślenie wykonawcy usługi z rejestru przedsiębiorców, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z powyższym przepisem, wykreślenie z rejestru następuje także w przypadku gdy: stwierdzono, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Zadania w zakresie prowadzenia spraw dotyczących realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należały do pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Osobą zobowiązaną do naliczenia kary pieniężnej był p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny, w myśl art. 9zb ust. 1 ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

Wniosek nr 2

Rozważyć możliwość wszczęcia postępowania administracyjnego w celu zweryfikowania czy zachodzą przesłanki uzasadniające nałożenie kar pieniężnych na wykonawcy zadania w zakresie odbioru i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Miasta Pszczyna, świadczącego usługi na podstawie umowy nr ZP.272.1.00026.2012 z dnia 1 marca 2013 r. w związku z przekazaniem zmieszanych odpadów komunalnych do innej, niż regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych, stosownie do art. 9x ust. 1 pkt 3 w związku z art. 9zb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250), a w uzasadnionym przypadku podjąć działania zmierzające do wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru, o którym mowa w art. 9c ust. 1 powyższej ustawy, stosownie do art. 9j ust. 2 pkt 4 tej ustawy, mając na uwadze art. 1 pkt 1, art. 61 § 1 oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23).

- *Do dnia zakończenia kontroli nie podjęto działań mających na celu naliczenie i wyegzekwowanie należności Gminy Pszczyna od podmiotu, który przed przeniesieniem na jego rzecz własności nieruchomości, korzystał bezumownie z działki o nr ewidencyjnym 1436/14 położonej w Pszczynie pomiędzy ul. Chochółka i ul. Jana Brzechwy. Przetarg na zbycie nieruchomości przeprowadzono w dniu 18 czerwca 2013 r. a akt notarialny sporządzono w dniu 16 lipca 2013 r. Z operatu szacunkowego wynikało, że działka 1436/14 stanowiła sztuczny zbiornik wodny otoczony wałem, wykorzystywany jako osadnik osadów pokoagulacyjnych, powstałych w procesie uzdatniania wody w stacji uzdatniania wody w Goczałkowicach - Zdroju.*

Działaniem tym naruszono art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 5 oraz art. 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje burmistrz, natomiast gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzą windykację tych należności.

Z wyjaśnień udzielonych w toku kontroli przez Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami wynikało, że: w okresie od 1 stycznia 2012 r. do dnia sprzedaży nabywca korzystał z nieruchomości na zasadzie posiadania samoistnego (bezumownie).

Bezpośrednie wykonywanie nadzoru właścicielskiego nad nieruchomościami gminnymi należało do Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami.

Wniosek nr 3

Podjąć działania w celu naliczenia i wyegzekwowania należności Gminy Pszczyna wobec podmiotu, który bezumownie korzystał z działki o nr ewidencyjnym 1436/14 położonej w Pszczynie pomiędzy ul. Chochółka i ul. Jana Brzechwy przed przeniesieniem prawa własności nieruchomości na nabywcę, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) a także art. 23 ust. 1 pkt 5 oraz art. 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające w zakresie wykazanych przez podatników danych w deklaracjach w sprawie podatku od nieruchomości oraz nie wezwano tych podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych. Zgodnie z art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm., a obecnie Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, natomiast stosownie do art. 272 pkt 3 ww. ustawy organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.*

Powyższe dotyczyło podatników o następujących numerach ewidencyjnych:

- 16528, który w deklaracji podatkowej na rok podatkowy 2016, złożonej w styczniu 2016 r. do Urzędu Miejskiego w Pszczynie, wykazał m.in. powierzchnię użytkową budynku - 24,79 m² jako budynki pozostałe. Podatnik ten (spółka z o.o.) nie przedłożył organowi podatkowemu w 2016 r. ostatecznej decyzji organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r., poz. 290), lub ostatecznej decyzji organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek z użytkowania, stosownie do wymogów art. 1a ust. 2a pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716).

Zgodnie z przytoczonym wyżej przepisem ww. ustawy do budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się budynków w odniesieniu do których wydana została ww. decyzja ostateczna.

W trakcie kontroli organ podatkowy poinformował podatnika o konieczności przedłożenia wyżej wspomnianej decyzji. Podatnik nie posiadał takiej decyzji i w dniu 17 sierpnia 2016 r. złożył korektę deklaracji podatkowej na 2016 r., w której zadeklarował ww. budynek opodatkowany stawką przeznaczoną dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W związku z powyższym dokonano przypisu podatku od nieruchomości za 2016 r. w wysokości 374,00 zł.

- 15262, który nie wykazał wartości budowli w deklaracjach podatkowych na lata 2015 i 2016 złożonych do Urzędu Miejskiego w Pszczynie pomimo, że na nieruchomości pozostającej we władaniu podatnika (spółki z.o.o.) usytuowane były parkingi (place manewrowe).

Stosownie do art. 3 ust. 3 ww. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.) przez budowlę należy rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury. Natomiast zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą chyba, że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Zgodnie ze zmianą przywołanego wyżej art. 1a ust. 1 pkt 3 obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r. budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a, w myśl którego do budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania. W myśl art. 2 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W trakcie kontroli w dniu 12 sierpnia 2016 r. podatnik złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2011- 2016 i dokonał opodatkowania budowli w łącznej kwocie 5.523,00 zł.

- 15307, który w deklaracjach podatkowych na lata 2015 i 2016 złożonych do Urzędu Miejskiego w Pszczynie nie wykazał wartości budowli, pomimo że na nieruchomości

pozostającej we władaniu podatnika (spółki z o.o.) usytuowane były parkingi (place manewrowe).

W trakcie kontroli podatnik złożył w dniu 26 sierpnia 2016 r. korekty deklaracji podatkowych na podatek od nieruchomości za lata 2011 - 2016 i opodatkował budowle za ww. lata. W związku z powyższym powstał przypis ww. podatku w wysokości 67.624,00 zł.

- 15347, który w deklaracjach podatkowych na lata 2015, 2016 złożonych do Urzędu Miejskiego w Pszczynie wykazał m.in. budynki o powierzchni 730,15 m² opodatkowane z zastosowaniem stawki dla budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego. Z adnotacji podatnika (spółki z o.o.) na deklaracjach wynikało, że były to pomieszczenia wynajęte na archiwum Urzędu Miejskiego w Pszczynie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej.

W trakcie kontroli podatnik dnia 12 sierpnia 2016 r. złożył korekty deklaracji za lata 2015 -2016 na podstawie której dokonano opodatkowania właściwą stawką podatkową, tj. dla budynków pozostałych. W związku z powyższym przypis za ww. okres wyniósł 3.533,00 zł.

- 15371, który w złożonej deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości na rok podatkowy 2016, nie wykazywał wartości budowli pomimo, że na nieruchomości podatnika znajdowały się budowle. Podatnik (spółka akcyjna) dokonał korekty deklaracji podatkowej na rok podatkowy 2015, która wpłynęła do Urzędu Miejskiego w Pszczynie dnia 15 grudnia 2015 r., zmniejszając powierzchnię budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (za grudzień 2015) z powierzchni 11.048 m² do powierzchni 7.064 m² i wykazał budynki o powierzchni 4. 192 m² jako zwolnione na podstawie art. 7 ust.1 pkt 4 lit. c ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem ustawy zwalnia się od podatku od nieruchomości: budynki gospodarcze lub ich części zajęte na prowadzenie działów specjalnych produkcji rolnej.

Podatnik ten 30 listopada 2015 r. zawarł z dzierżawcą, prowadzącym hodowlę drobiu, umowę dzierżawy nieruchomości położonej w Studzienicach stanowiącej wydzielony do celów produkcji kur brojlerów kompleks składający się: z czterech kurników, urządzeń zewnętrznych w postaci zbiorników pomiotu, taśmociągów do usuwania pomiotu, placów manewrowych i drogi oraz działek gruntu oznaczonych numerem 2528/31 i 2527/31 o powierzchni 33.138 m².

Zgodnie z ww. umową na nieruchomości przewidziano działalność rolną w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej. Powyższa umowa weszła w życie z dniem 1 grudnia 2015 r. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie.

Ponadto, mając na uwadze, że ww. zwolnienie od podatku budynków w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej wymaga ich zajęcia na tę działalność nie ustalono od kiedy produkcja brojlerów faktycznie została rozpoczęta.

Kontrolującym wyjaśniono: organ podatkowy nie zwrócił się do ww. podatnika o niezbędne wyjaśnienia, dopiero w trakcie kontroli wystosowano do spółki wezwanie z żądaniem wyjaśnień.

- 15389, który w związku z nabyciem działki oznaczonej nr ewidencyjnym 1436/14 o powierzchni 86. 387 m² aktem notarialnym Rep. A nr 6526/2013 z dnia 16 lipca 2013 r.

złożył 5 sierpnia 2013 r. korektę deklaracji podatkowej do Urzędu Miejskiego w Pszczynie. W złożonej korekcie podatnik ten (spółka akcyjna) zadeklarował w pozycji D.1 pkt 3 grunty o powierzchni 8,6387 ha jako grunty pod jeziorami, zajętych na zbiorniki retencyjne lub elektrowni wodnych za okres od sierpnia do grudnia. Jednakże zgodnie z zapisem w akcie notarialnym powyższa działka położona jest w Pszczynie, na której zlokalizowano sztuczny zbiornik wodny otoczony wałem, wykorzystywany jako osadnik osadów pokoagulacyjnych, powstałych w procesie uzdatniania wody w stacji uzdatniania wody w Goczałkowicach-Zdroju. Dla zastosowania właściwej stawki podatkowej kluczowe jest kryterium sposobu powstania misy zbiornika wodnego. Jeżeli powstała ona w sposób naturalny, to mamy do czynienia z jeziorem. Jeżeli natomiast jest ona wytworem działalności człowieka, w tym poprzez wydobywanie kamienia, soli, żwiru, węgla itp., to mamy do czynienia ze zbiornikiem sztucznym. Z tej kategorii jedynie zbiorniki zaporowe i elektrowni wodnych korzystały z opodatkowania wg stawki, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zgodnie ze stanem prawnym do dnia 31 grudnia 2015 r. Zgodnie z zapisami w ewidencji gruntów i budynków ww. działka została sklasyfikowana jako „N” nieużytek.

Ponadto przed zakupem ww. nieruchomości podatnik użytkował grunt bezumownie i nie deklarował powierzchni działki oznaczonej nr ewidencyjnym 1436/14 do opodatkowania. W trakcie kontroli wyjaśniono, że pracownicy Wydziału Podatkowego nie posiadali wcześniej informacji dotyczących bezumownego korzystania przez ww. podatnika z przedmiotowego gruntu.

Zadania dotyczące wstępnej kontroli składanych deklaracji podatkowych wykonywali pracownicy Wydziału Podatkowego. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika Wydziału Podatkowego.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Podatkowego w zakresie dokonywania czynności sprawdzających deklaracje podatkowe, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.) w związku z wymogami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Wszczęć wobec podatników o numerach ewidencyjnych 15371, 15389 postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.) oraz wymogi ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 716 z późn. zm.).

- W latach 2013 - 2014 przedsiębiorcom, którym zostały wydane decyzje o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, nie przeliczono opłaty do wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia oraz nie ustalono należności, które przedsiębiorcy powinni wpłacić na rachunek gminy za okres, za który opłata nie została wniesiona, a w którym przedsiębiorcy korzystali z zezwolenia. Nie stosowano zasady

zawiadamiania przedsiębiorców o zaległościach, a następnie nie stosowano postępowania egzekucyjnego w celu przymusowego ściągnięcia tych należności w trybie egzekucji administracyjnej.

Ww. okresie z powodu braku wpłaty raty w ustawowym terminie przez przedsiębiorców wygaszono poprzez wydanie decyzji administracyjnych: w 2013 r. - 17 zezwoleń, w 2014 r. - 9 zezwoleń.

Łączna wysokość nieuiszczonej przez przedsiębiorców opłaty za okres, za który opłata nie została wniesiona, a w którym przedsiębiorcy korzystali z zezwolenia, przed wydaniem tych decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosła 2.559,27 zł. Zgodnie z art. 11¹ ust. 8 ww. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.), w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

Zgodnie z art. 4. ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1115 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 513 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 198), źródłami dochodów własnych gminy są inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów, czyli także dochody z tytułu opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nieuiszczona dobrowolnie opłata jako niepodatkowa należność budżetowa podlega egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r. poz. 599 z późn. zm.), a wszczęcie postępowania umożliwia art. 2 § 1 pkt 3 cytowanej ustawy.

Osobą odpowiedzialną za naliczanie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych był Inspektor w Referacie Zdrowia Urzędu Miejskiego w Pszczynie. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik Referatu.

Wniosek nr 6

Przeanalizować opłaty z tytułu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez przedsiębiorców w latach 2013 - 2014, którym wydano decyzje administracyjne o wygaszeniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z powyżej wymienionych przyczyn i wystąpić do przedsiębiorców o dokonanie wpłat za nie zapłacone dobrowolnie należne opłaty z tytułu korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych za okres ważności zezwolenia do momentu jego wygaśnięcia, stosownie do art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487), a w przypadkach braku wpłaty wdrożyć procedurę egzekwowania tych należności w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnych w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

- W 2012 r. nieprawidłowo ustalono wysokość wadium na sprzedaż w trybie przetargu ustnego ograniczonego nieruchomości oznaczonej jako działka nr 220/19, położonej w Wiśle Małej przy ul. Nad Jeziorem. Powyższe polegało na ustaleniu wysokości wadium poniżej 5% ceny wywoławczej, tj. na kwotę 1.400,00 zł, podczas gdy cena wywoławcza*

stanowiła 70.000,00 zł. Minimalna wysokość wadium do przetargu na sprzedaż tej nieruchomości mogła wynosić 3.500,00 zł.

Naruszono tym postanowienia § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn.zm.), stosownie do których właściwy organ ustala wysokość wadium, które nie może być niższe niż 5% ceny wywoławczej i wyższe niż 20% tej ceny.

- W 2015 r. dokonano sprzedaży nieruchomości, których ceny ustalono w oparciu o nieaktualne operaty szacunkowe. Powyższym naruszono art. 67 ust. 1 oraz art. 156 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.), zgodnie z którymi cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości; operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia chyba, że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników dotyczących wyboru podejścia, metody i techniki szacowania nieruchomości. Operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie okresu, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Potwierdzenie aktualności operatu następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził. Powyższe dotyczyło:

- sprzedaży w dniu 24 kwietnia 2015 r. lokalu mieszkalnego nr 24/10 w budynku położonym w Pszczynie przy ul. Piwowarskiej 24, w wyniku przeprowadzonego w dniu 7 kwietnia 2015 r. IV przetargu ustnego nieograniczonego. Natomiast operat szacunkowy będący podstawą wyceny został sporządzony we wrześniu 2013 r. Nie dokonano aktualizacji operatu.

- sprzedaży w dniu 15 kwietnia 2015 r. nieruchomości o nr ewidencyjnym 772/42 oraz 774/47 położonej w Pszczynie przy ul. Bieruńskiej, w wyniku przeprowadzonego w dniu 16 marca 2015 r. III przetargu ustnego nieograniczonego. Natomiast operat szacunkowy będący podstawą wyceny został sporządzony w dniu 7 listopada 2013 r. Nie dokonano aktualizacji operatu.

- W przeprowadzonych w latach 2012 - 2013 postępowaniach dotyczących sprzedaży nieruchomości Gminy Pszczyna, w zawiadomieniach o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości, skierowanych do osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości nie zamieszczano informacji wynikającej z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), tj. o prawie organizatora przetargu do zatrzymania wadium w przypadku jeśli nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu.

Powyższe dotyczyło:

- zawiadomienia nr G.6840.18.2012 z dnia 7 grudnia 2012 r. do nabywcy działki nr 1802/30, 1826/30, 1819/30 i 1825/30,
- zawiadomienia nr G.6840.2.2012 z dnia 26 września 2012 r. do nabywcy działki nr 220/19,
- zawiadomienia nr G.6840.19.2012 z dnia 26 czerwca 2013 r. do nabywcy działki nr 1436/14.

Prowadzenie spraw w zakresie obrotu nieruchomościami należało do podinspektora w Wydziale Geodezji i Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami w zakresie:

- ustalania wysokości wadium w przetargach na sprzedaż nieruchomości stosownie do § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490),
 - ustalania wartości nieruchomości w związku ich zbyciem na podstawie aktualnych operatów szacunkowych, stosownie do art. 67 ust. 1 oraz art. 156 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 z późn. zm.),
 - zamieszczania w zawiadomieniach o miejscu i terminie zawarcia umów informacji o prawie organizatora przetargu do zatrzymania wadium w przypadku jeśli nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy, stosownie do art. 41 ust. 2 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *Zaniechano udzielenia zaległego urlopu wypoczynkowego za 2013 r. p. Dariuszowi Skrobolowi – Burmistrzowi Pszczyny, co było niezgodne z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z art. 163 należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Zaległy urlop za 2013 r. wynosił 7 dni.*
- Skutkiem powyższego była wypłata w dniu 2 grudnia 2014 r. na podstawie listy płac nr 182/14 z dnia 1 grudnia 2014 r. ekwiwalentu pieniężnego za zaległy urlop z 2013 r. w kwocie 4.120,00 zł.*

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza Pszczyny wykonywała p. Celina Biel – Sekretarz Gminy na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych oraz zgodnie z zakresem czynności opracowanym w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Pszczynie wprowadzonym zarządzeniem Nr SG.120.1.114.2013 Burmistrza Pszczyny z dnia 31 grudnia 2013 r.

Wniosek nr 8

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów Burmistrzowi Pszczyny zgodnie z art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 j.t.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2014 - I półrocze 2016 pracownikom Urzędu Miejskiego w Pszczynie przyznawano i wypłacano nagrody uznaniowe nie podając indywidualnego uzasadnienia podstaw ich przyznania. Zgodnie z art. 36 ust 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r. poz. 1202), pracownikowi samorządowemu można przyznać nagrodę za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Nagrody przyznano na podstawie § 12.1. Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wprowadzonego zarządzeniem Nr SG.120.1.117.2014 Burmistrza Pszczyny z dnia 25 lutego 2014 r. Stosownie do § 12.1. tego regulaminu, w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może zostać utworzony fundusz nagród, z przeznaczeniem na nagrody dla pracowników za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.*

Pisma w sprawie przyznanych nagród podpisał p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny. Zadania w zakresie aktualizowania i prowadzenia akt osobowych pracowników Urzędu Miejskiego w Pszczynie wykonywał Inspektor w Wydziale Organizacyjnym i Kadr. Nadzór nad pracownikiem należał do Naczelnika tego Wydziału.

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłowe przyznawanie nagród uznaniowych pracownikom Urzędu Miejskiego w Pszczynie w zakresie uzasadniania ich przyznania, stosownie do art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 902), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W 2015 r. nieprawidłowo ujmowano w ewidencji księgowej zwroty środków pieniężnych od jednostek budżetowych na rachunek bankowy budżetu (organu), które stanowiły niewykorzystane środki przeznaczone na wydatki. Na koncie 133 „Rachunek budżetu” po stronie Ma zaewidencjonowano niewykorzystane środki przeznaczone na wydatki w korespondencji z kontem 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” po stronie Wn zapisem ujemnym (czerwonym). Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 133 zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w planie kont dla Gminy Pszczyna jako jednostki samorządu terytorialnego (organu) wprowadzonym zarządzeniem Nr FN.0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14 stycznia 2011 r. wraz ze zmianami. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konto 133 służy do ewidencji operacji dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu a na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu.*

Ewidencję księgową kont 133 i 223 oraz dekretację na kontach prowadził Inspektor w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika Wydziału Finansowego.

Wniosek nr 10

Zaprowadzić zasadę ujmowania operacji na kontach 133 i 223 w ewidencji księgowej budżetu (organu), stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

- *Na koniec 2014 r. i 2015 r. zaniechano dokonania korekty naliczeń podstawowego odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, w stosunku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349), podstawę naliczania odpisu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.), stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy).*

Według wyliczeń sporządzonych w czasie kontroli przez pracowników Urzędu Miejskiego w Pszczynie, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych został zawyżony w 2014 r. o kwotę 6.924,36 zł, a w 2015 r. o kwotę 7.429,32 zł.

Prowadzenie statystyki i sprawozdawczości zgodnie z zakresem czynności należało do Inspektora Wydziału Organizacyjnego i Kadr. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Prowadzenie księgowości syntetycznej i analitycznej ZFŚS zgodnie z zakresem czynności należało do Inspektora w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 11

Dokonać korekty naliczenia podstawowego odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2014 r. i 2015 r., mając na uwadze art. 5 ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 800) oraz § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349).

- *W latach 2014 - 2016 (w lutym) dokonano wydatków ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na podstawie faktur nieprawidłowo sprawdzonych pod względem merytorycznym. Opis na fakturach VAT nie wskazywał na wydatkowanie środków zgodnie*

z zasadami określonymi w Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wprowadzonym zarządzeniem Nr SG.120.1.111.2013 Burmistrza Pszczyny z dnia 4 listopada 2013 r.

Powyższe dotyczyło usług przewozowych i gastronomicznych na spotkaniach sprawozdawczo-wyborczym pracowników Urzędu Miejskiego w Pszczynie na podstawie:

- Faktury VAT nr 001/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r. na kwotę 540,00 zł za usługę przewozową pracowników ze spotkania sprawozdawczo – wyborczego z dnia 10 stycznia 2014 r.

- Faktury VAT nr 0001/2014 z dnia 13 stycznia 2014 r. na kwotę 9.460,00 zł za usługę gastronomiczną na spotkaniu sprawozdawczo – wyborczym z dnia 10 stycznia 2014 r.

- Faktury VAT nr 004/2015 z dnia 26 stycznia 2015 r. na kwotę 648,00 zł za usługę przewozową pracowników ze spotkania sprawozdawczo-wyborczego z dnia 23 stycznia 2015 r. na terenie Gminy Pszczyna oraz Faktury VAT nr 00035/2015 z dnia 30 stycznia 2015 r. na kwotę 10.335,00 zł za usługę gastronomiczną na spotkaniu sprawozdawczo – wyborczym dnia 23 stycznia 2015 r.

- Faktury VAT nr 028/2016 z dnia 8 lutego 2016 r. na kwotę 486,00 zł za usługę przewozową pracowników ze spotkania sprawozdawczo – wyborczego w dniu 5 lutego 2016 r. na terenie Gminy Pszczyna oraz Faktury VAT nr 00040/2016 z dnia 8 lutego 2016 r. na kwotę 9.080,00 zł za usługę gastronomiczną na spotkaniu sprawozdawczo-wyborczym dnia 5 lutego 2016 r.

W myśl art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu socjalnym (Dz. U. z 2012 r., poz. 592 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 592 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2016 r. poz. 800), zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem przyznawania ulgowych usług i świadczeń oraz wysokości dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu, oraz zasady przeznaczenia środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie.

Stosownie do § 5 ust.1 Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wprowadzonego zarządzeniem Nr SG.120.1.111.2013 Burmistrza Pszczyny z dnia 4 listopada 2013 r. ustalono następujące zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu:

1) dofinansowania różnych form wypoczynku – załącznik Nr 1 (tzn. wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, za wyjątkiem dopłaty do tzw. zielonych szkół),

2) dofinansowania do działalności kulturalno-oświatowej – załącznik Nr 2 (organizowane przez zakład pracy imprezy artystyczne i kulturalne, oraz bilety na imprezę kulturalną, także do kin, teatrów itp., z wyłączeniem imprez sylwestrowych i karnawałowych),

3) dofinansowania do działalności rekreacyjno-sportowej – załącznik Nr 3 (organizowane przez zakład pracy w postaci różnych ogólnodostępnych form rekreacji ruchowej, tj. festynów, kuligów, majówek, wyjazdów na grzybobranie itp.),

4) udzielania pomocy materialnej (rzeczowej lub finansowej) – załącznik Nr 4 (z okazji świąt dla pracowników, emerytów i rencistów, dzieci własnych, współmałżonka przysposobionych oraz przyjętych na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, a także sierot po zmarłym pracowniku w wieku 15 lat, w formie losowej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej np. z powodu śmierci członka rodziny, długotrwałej choroby lub innych indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych),

5) udzielania pomocy na cele mieszkaniowe – załącznik Nr 5 (pożyczki na budowę domu jednorodzinnego lub lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość mieszkalną oraz adaptację pomieszczeń na cele mieszkalne, remont i modernizację domu jednorodzinnego,

remont i modernizację mieszkania oraz zakup domu lub mieszkania).

W trakcie kontroli wyjaśniono m.in., że spotkania pracowników mające miejsce 10 stycznia 2014 r., 23 stycznia 2015 r., oraz 5 lutego 2016 r. były związane z działalnością kulturalno-oświatową zakładu pracy zorganizowaną w formie imprez kulturalnych. Spotkania te były związane ze złożeniem sprawozdań z działalności Komisji Socjalnej, wyborem nowej komisji lub wyborem nowego przedstawiciela załogi. Podczas wyżej wymienionych spotkań występowały zespoły dziecięce, a dla pracowników organizowane były konkursy. O wyżej wymienioną formę spotkań pracowników ubiegali się sami pracownicy składając ustne wnioski do Komisji Socjalnej. Ww. usługi przewozowe i gastronomiczne były związane z działalnością kulturalno-oświatową zakładu, a wystawione faktury zostały zatem wydatkowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Zgodnie z art. 10 ww. ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych środkami Funduszu administruje pracodawca. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie podpisał p. Dariusz Skroboł – Burmistrz Pszczyny.

Wniosek nr 12

Dokonywać wydatków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na podstawie dokumentów potwierdzających wykorzystanie środków z Funduszu zgodnie z zasadami i warunkami korzystania z usług i świadczeń finansowych z Funduszu określonych w § 5 ust. 1 Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wprowadzonego zarządzeniem Nr SG.120.1.111.2013 Burmistrza Pszczyny z dnia 4 listopada 2013 r., mając na uwadze art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 800).

- *W latach 2012 - 2014 w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w kolumnie „Dochody otrzymane”, w dziale 758 „Różne rozliczenia”, rozdziale 75801 „Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”, § 292 „Subwencje ogólne z budżetu państwa”, wykazano otrzymaną subwencję oświatową w kwocie innej niż wynikało to z wpływów środków z tego tytułu na bankowy rachunek budżetu ujętych w księgach rachunkowych organu na koncie 133. Naruszono tym § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), a następnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119) oraz § 6 ust. 1 pkt 1 i 3, § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzeń. Zgodnie z przytoczonym przepisem Instrukcji, w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazuje się kwoty subwencji ogólnej, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym. Stwierdzono, że:*
 - a) *w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. na rachunek bankowy budżetu konto 133 „Rachunek bieżący budżetu (organu)” wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie 34.631.483,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2013 r., jako dochody otrzymane wykazano kwotę 34.542.729,00 zł. Różnicę stanowiła kwota 88.754,00 zł.*

b) w okresie od stycznia do grudnia 2013 r. na rachunek bankowy budżetu konto 133 „Rachunek bieżący budżetu (organu)” wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie 34.782.298,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2013 r., jako dochody otrzymane wykazano kwotę 34.742.172,00 zł. Różnicę stanowiła kwota 40.126,00 zł.

c) w okresie od stycznia do grudnia 2014 r. na rachunek bankowy budżetu konto 133 „Rachunek bieżący budżetu (organu)” wpłynęła subwencja oświatowa w kwocie 35.936.115,00 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 r., jako dochody otrzymane wykazano kwotę 35.822.213,00 zł. Różnicę stanowiła kwota 113.902,00 zł.

W sprawozdaniu Rb-27S za 2015 r. dane w zakresie otrzymanej subwencji oświatowej zostały wykazane prawidłowo.

Zakres obowiązków Naczelnika Wydziału Finansowego obejmował sporządzanie sprawozdań. Nadzór w tym zakresie sprawował Skarbnik Gminy.

Sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2012 r. (korekta nr 2), do 31 grudnia 2013 r. podpisali: p. Artur Krawczyk – Skarbnik i z up. Burmistrza – p. Barbara Sopot-Zembok – Zastępca Burmistrza oraz za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 r. (korekta nr 1) – podpisali: p. Artur Krawczyk – Skarbnik i p. Dariusz Skrobol – Burmistrz.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Pszczynie w zakresie przygotowywania danych dotyczących dochodów otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej, niezbędnych do sporządzania sprawozdań Rb-27S, stosownie do § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- Zaniechano prowadzenia w jednostce Urząd Miejski w Pszczynie ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” grupa 0 – „Grunty” do poszczególnych nieruchomości. Stosownie do art. 16 ust. 1 oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 1047) konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w szczególności dla środków trwałych w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

W załączniku nr 2 do zarządzenia Nr FN.0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Pszczynie z późn. zm. w opisie konta 011 zapisano m.in.: do konta 011 można prowadzić księgi pomocnicze według: księgi inwentarzowej, indywidualnych kart poszczególnych obiektów inwentarzowych, tabeli amortyzacyjnej. Księga inwentarzowa prowadzona jest w sposób chronologiczny dla wszystkich środków trwałych

z podziałem na grupy odpowiadające KŚT (...). Zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 011 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.) ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna m.in. umożliwić ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych.

W trakcie kontroli wyjaśniono, że pracownicy Wydziału Finansowego nie otrzymali od Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami zestawienia gruntów, które zawierałoby odpowiednie dane pozwalające na wprowadzenie ich do ewidencji środków trwałych w odpowiedniej kategorii z podziałem na numery działek i wartość działki. Prowadzenie ewidencji środków trwałych należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 14

Zaprowadzić prawidłową ewidencję analityczną do konta 011, „Środki trwałe” grupa 0 – „Grunty” do poszczególnych nieruchomości, stosownie do wymogów art.16 ust.1, art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047) oraz zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.) jak również w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr FN.0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Pszczynie z późn. zm., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- W latach 2012 - 2015 zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe”, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz.330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Natomiast według § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), okresem sprawozdawczym jest miesiąc. Powyższe dotyczyło:

- a) działki nr 220/19 zbytej aktem notarialnym z dnia 26 października 2012 r., a wyksięgowanej dowodem PK z dnia 31 grudnia 2012 r.,
- b) działki nr 1436/14 zbytej aktem notarialnym z dnia 16 lipca 2013 r., a wyksięgowanej dowodem PK z dnia 30 września 2013 r.,
- c) działki nr 1823/30 zbytej aktem notarialnym z dnia 3 lutego 2014 r., a wyksięgowanej dowodem PK z dnia 31 marca 2014 r.,
- d) działek nr 772/42 i nr 774/47 zbytych aktem notarialnym z dnia 15 kwietnia 2015 r., a wyksięgowanej dowodem PK z dnia 30 czerwca 2015 r.,
- e) działki nr 1217/69 zbytej aktem notarialnym z dnia 15 listopada 2013 r., a wyksięgowanej dowodem PK z dnia 30 grudnia 2013 r.,
- f) działki nr 1215/60 zbytej aktem notarialnym z dnia 15 listopada 2013 r., a wyksięgowanej dowodem PK z dnia 30 grudnia 2013 r.

Ponadto stwierdzono, że w przypadku:

- działki nr 1217/69 wyksięgowano jej wartość z ewidencji środków trwałych na koncie 011, która wynikała z operatu szacunkowego nieruchomości sporządzonego na okoliczność zamiany z działką nr 1215/60, a nie według jej wartości początkowej,
- działki 357/34 wyksięgowano jej wartość z ewidencji środków trwałych na koncie 011 w wartości rynkowej ustalonej na kwotę 326.601,00 zł przy zamianie z działką 358/34, a nie według jej wartości początkowej,
- działki nr 358/34, którą przyjęto na stan ewidencji środków trwałych na koncie 011 w wartości 326.601,00 zł, pomimo wartości rynkowej ustalonej na kwotę 342.940,00 zł, a w dowodzie OT powiększonej o koszty do wartości 346.526,12 zł.

Według art. 28 ust.1 pkt 1 ww. ustawy o rachunkowości, środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

Ponadto ustalono, że w powyższym zakresie zapisów w ewidencji środków trwałych na koncie 011 dokonywano na podstawie dowodów PK (polecenie księgowania) kwotami zbiorczymi pomimo, że jednostka posiadała dowody źródłowe dokumentujące operacje tj. dla operacji przyjęcia środka trwałego - dowód OT czy przekazania środka trwałego - dowód PT. Zważywszy na fakt, iż nie prowadzono ewidencji analitycznej w zakresie gruntów, do ksiąg rachunkowych nie wprowadzono danych wynikających z poszczególnych operacji gospodarczych, które winny być odzwierciedlone w księgach rachunkowych kolejnymi zapisami księgowymi spełniającymi wymogi art. 23 ww. ustawy o rachunkowości. Z kolei stosownie do przyjętego w jednostce sposobu dokumentowania operacji związanych z obrotem nieruchomościami wymaganymi dowodami źródłowymi stanowiącymi podstawę do ujęcia danych w księgach rachunkowych były m. in. dowody OT i PT. Z kolei dowód księgowy PK został przewidziany jako dowód sporządzany na okoliczność udokumentowania operacji wewnątrz jednostki, czyli był dowodem wewnętrznym, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ww. ustawy o rachunkowości. Zasady dokumentowania operacji gospodarczych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie zostały ustalone w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych wprowadzonej zarządzeniem wewnętrznym Nr SG.120.1.138.2014(FN) Burmistrza Pszczyny z dnia 30 czerwca 2014 r.

Naczelnik Wydziału Finansowego wyjaśnił, że zapisów w ewidencji księgowej do konta 011 „Środki trwałe” dla grupy „grunty” dokonywano zgodnie z przyjętą praktyką w okresach kwartalnych na podstawie pisma z Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami. Stosowana praktyka została zmieniona i od stycznia 2016 r. zapisy na koncie dokonywane są na bieżąco na podstawie poszczególnych dowodów księgowych.

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji na koncie 011 „Środki trwałe” należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału. Dowody OT i PT wystawiane były przez pracowników Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Pszczynie w zakresie terminowego przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego i prawidłowego ich ujmowania w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1, 28 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047) oraz zasad funkcjonowania konta 011 wynikających z postanowień załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze postanowienia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Miejskim w Pszczynie oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *Do dnia kontroli w ewidencji księgowej jednostki Urząd ujmowano na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” w korespondencji z kontem 240 „Pozostałe rozrachunki” realizowane przez jednostkę dochody z tytułu podatków lokalnych (rolnego, leśnego i od nieruchomości, środków transportowych) i opłat (za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, opłaty skarbowej, za zajęcie pasa drogowego, odpady, wieczystego użytkowania, abonamentów parkingowych, kosztów procesowych). Powyższe naruszyło zasady funkcjonowania tych kont zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalistycznego przeznaczenia. Na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewniać ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego, a także według kontrahentów. Natomiast konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Tożsame zapisy dotyczące ewidencji operacji na kontach 139 i 240 znalazły odzwierciedlenie w obowiązującym planie kont dla jednostki budżetowej – Urząd Miejski w Pszczynie wprowadzonym zarządzeniem Nr FN.0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14 stycznia 2011 r. wraz ze zmianami. W trakcie kontroli Naczelnik Wydziału Finansowego wyjaśnił, że konta 139 i 240 były stosowane tylko jako konta pomocnicze do rozliczenia wpłat, zawieszono kwoty po*

dokonaniu „przesyłu” były rozliczane i ostatecznie konta wykazywały saldo zero. „Przesył” następował do systemu F-K, gdzie automatycznie konta pomocnicze 139 i 240 były rozliczane (dokonywany był zapis ujemny) i równocześnie następowało zarachowanie tych należności według prawidłowej klasyfikacji budżetowej na konto 130-2 „Dochody” Wn oraz 221 lub 201 Ma.

Ponadto ustalono, że przypis roczny dochodów z tytułu zajęcia pasa drogowego, opłat za wydane zezwolenia z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych był dokonywany na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Zgodnie z opisem funkcjonowania ww. kont zawartym w powyższych przepisach konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych. Natomiast na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221.

W art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1115 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 513 z późn. zm., Dz. U. z 2016 r., poz. 198) wymieniono źródła dochodów własnych gminy, stanowiących podstawę klasyfikowania operacji gospodarczych do ujmowania na kontach w ewidencji księgowej, w tym na koncie 221.

Zadania związane z prowadzeniem ewidencji księgowej na kontach 139, 240, 221, 201 należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach 139, 240, 201, 221 jednostki Urząd Miejski w Pszczynie, stosownie do wymogów funkcjonowania tych kont zawartych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

- W ewidencji księgowej budżetu (organu) na koncie 134 „Kredyty bankowe” ujęto zaciągnięty kredyt złotówkowy w rachunku bankowym budżetu (organu) zamiast na koncie 133 „Rachunek budżetu”. W myśl opisu funkcjonowania konta 133 zawartego w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunek budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu

udzielonego przez bank na rachunek budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Saldo Wn konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, a saldo Ma konta 133 – kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu. Tożsame zapisy znalazły odzwierciedlenie w obowiązującym planie kont dla Gminy Pszczyna jako jednostki samorządu terytorialnego (organu) wprowadzonym zarządzeniem Nr FN.0152-8/11 Burmistrza Pszczyny z dnia 14 stycznia 2011 r. wraz ze zmianami.

W trakcie kontroli Naczelnik Wydziału Finansowego wyjaśnił, że w przypadku wystąpienia salda kredytowego na rachunku bankowym budżetu, wartość salda jest przeksięgowywana na konto 134 jako kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym budżetu, w następnym dniu dokonuje się wyksięgowania zadłużenia z konta 134 na konto 133 i ustalenie wysokości salda końcowego zgodnego z wyciągiem bankowym. Zadania związane z prowadzeniem ewidencji księgowej na kontach 133, 134 należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 17

Zapewnić ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach 133 i 134 budżetu (organu), stosownie do wymogów funkcjonowania tych kont zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.).

- Nieprawidłowo sporządzano raporty kasowe za miesiące grudzień 2014 r., grudzień 2015 r. oraz styczeń 2015 r. i styczeń 2016 r. w jednostce Urząd Miejski w Pszczynie, co było niezgodne z wymogami § 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz art. 17 ust.1 pkt 7, art. 21 ust. 1 pkt 1, art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Powyższe polegało na:

a) ujmowaniu zwrotów nadpłat podatnikom w podatkach i opłatach lokalnych w raportach kasowych „wydatkowych” (rozchody z budżetu lub rozchody z pogotowia kasowego), a nie w raportach kasowych „dochody” (podatki).

W myśl § 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego na koncie 101 „Kasa” ewidencjonuje się wpływy i zwroty z tytułu podatków, dokonywane za pośrednictwem kasy:

- 1) na stronie Wn konta 101 księguje się: wpływ gotówki z rachunku bieżącego urzędu do kasy z przeznaczeniem na zwrot nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Ma konta 141 „Środki pieniężne w drodze”.
- 2) na stronie Ma konta 101 księguje się rozchód gotówki: zwroty podatnikom nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 „Należności z tytułu

dochodów budżetowych” lub ze stroną Wn konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe”.

W obowiązującej Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków i opłat w Urzędzie Miejskim w Pszczynie wprowadzono zapisy: do rozliczeń podatków i opłat przyjmuje się zasady określone w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

b) ujmowaniu rozliczenia pobranej przez pracownika zaliczki, w przypadkach gdy następował zwrot niewykorzystanych środków do kasy w raportach kasowych „dochody” (podatki), a nie w raportach kasowych „wydatkowych” (rozchody z budżetu lub rozchody z pogotowia kasowego) w których ujmowano wypłatę zaliczki pracownikowi.

W myśl art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn.zm.), podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest plan dochodów i wydatków.

c) w raportach kasowych „dochody” (podatki) z dnia 27 stycznia 2015 r., 28 stycznia 2015 r., 29 stycznia 2015 r. wykazano saldo, gdy według dołączonych do raportów kasowych dowodów wpłat gotówki do banku w tych dniach – saldo nie powinno występować.

d) w raporcie kasowym nr 5 „dochody” (podatki) z dnia 11 stycznia 2016 r. wpisano odprowadzenie do banku kwoty 4.752,70 zł, gdy bankowy dowód wpłaty z tego dnia był na kwotę 2.052,70 zł, a różnicę w kwocie 2.700,00 zł odprowadzono według bankowego dowodu wpłaty w dniu 12 stycznia 2016 r. Operacji z dnia 12 stycznia 2016 r. nie uwzględniono w raporcie kasowym nr 6 „dochody”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla: operacji gotówkowych w przypadku prowadzenia kasy. Natomiast zgodnie z art. 22 ust.1 ustawy o rachunkowości, dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują.

e) dwóm raportom kasowym był nadawany ten sam numer identyfikacyjny tj. nr 1 za okres od 4 stycznia 2016 r. do 4 stycznia 2016 r., zatem brak było możliwości identyfikacji, który raport jest sporządzany w kasie nr 1, a który w kasie nr 2, w Urzędzie funkcjonowały dwa stanowiska kasowe.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego.

Zadania związane ze sporządzaniem raportów kasowych należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Pszczynie w zakresie sporządzania raportów kasowych, stosownie do wymogów § 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz art. 17 ust.1 pkt 7, art. 21 ust. 1 pkt 1, art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- Zaniechano określenia wewnętrznych szczegółowych zasad, sposobu i trybu przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a także zasad rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości i gospodarności dokonywania wydatków, czym naruszono art. 247 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz.U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W latach 2012 - 2016 do dnia kontroli korzystano w Urzędzie Miejskim w Pszczynie z karty płatniczej jako jednej z form rozliczeń pieniężnych. Wydano jedną kartę obciążeniową z odroczoną płatnością (typu „chargé”) dla Burmistrza Pszczyny. Do obowiązków Burmistrza należało wydanie wewnętrznych uregulowań w tym zakresie.

Wniosek nr 19

Określić szczegółowe zasady, sposobu i trybu przyznawania i korzystania ze służbowych kart płatniczych przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a także zasady rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości i gospodarności dokonywania wydatków, stosownie do art. 247 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

P R E Z E S
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej